

Notulen Algemene Vergadering van Commissarissen Triodos Groenfonds gehouden op 4 juni 2019 aan de Nieuweroordweg 1, te Zeist

1. Opening

Mevrouw Jacqueline Rijdsdijk, voorzitter van de Raad van Commissarissen, opent de vergadering. Zij heet alle aanwezigen welkom en stelt zichzelf voor als voorzitter van de vergadering.

De voorzitter stelt vervolgens de agenda en de orde van de vergadering vast.

De voorzitter stelt de overige aanwezige leden van de Raad van Commissarissen voor, te weten de heer Raué, de heer Groener en de heer van der Velden. Namens de beheerder zijn aanwezig de heer Minnaar, Directievoorzitter Triodos Investment Management en mevrouw Toledo, Fondsmanager.

De voorzitter geeft aan dat op de eerste rij aanwezig is, mevrouw Elings- van Hooijdonk, notaris bij van Rhijn Notarissen. Zij zal toezien op een correct verloop van de elektronische stemprocedures. Ook is aanwezig de heer IJspeert, de accountant van PWC. Mevrouw Bergsteijn, manager Corporate Communications werkzaam bij Triodos Investment Management zal de stemprocedures toelichten. Ook is aanwezig de heer Bosscher, lid van de directie van Triodos Investment Management en de heer Erdem, hoofd van de afdeling Financial Accounting.

De voorzitter constateert dat de oproeping voor de vergadering conform de Statuten heeft plaatsgevonden. Houders van aandelen hebben een schriftelijke uitnodiging ontvangen van Triodos Bank. De stukken voor deze vergadering lagen vanaf de dag van oproeping ter inzage en konden worden opgevraagd.

De voorzitter constateert vervolgens dat er 177 aandeelhouders aanwezig dan wel vertegenwoordigd zijn die tezamen 76.435 stemmen vertegenwoordigen.

De voorzitter wijst mevrouw Kim Wijnen, productmanager bij Triodos Investment Management, aan als notulist. De notulen zullen door de voorzitter en de notulist worden ondertekend.

De voorzitter deelt ten slotte mede dat diegenen die na aanvang van de vergadering zijn gearriveerd niet kunnen stemmen omdat ze dan niet zijn geregistreerd. Alle participanten mogen het woord voeren. Om alle aanwezigen in staat te stellen aan het woord te komen, vraagt de voorzitter om in eerste instantie één vraag per keer te stellen. Indien een participant het woord wenst te voeren, wordt hij/zij verzocht dit bij de microfoon te doen. Alleen via de microfoon kunnen vragen worden gesteld of opmerkingen worden gemaakt. De aandeelhouders wordt verzocht om, voor zij het woord nemen, hun naam te noemen. De voorzitter deelt ook mede dat er over alle besluiten elektronisch zal worden gestemd.

2. Verslag van het Bestuur over het boekjaar 2018

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Toledo, fondsmanager van Triodos Groenfonds.

Mevrouw Toledo geeft een presentatie over de prestaties van Triodos Groenfonds. Het fonds heeft een goed jaar achter de rug. Het fonds heeft veel investeringen gedaan die hebben bijgedragen aan de energietransitie en aan een groener Nederland. Het fondsvermogen is gegroeid, net als het aantal investeringen dat het fonds heeft gedaan. Leningnemers kiezen vaak voor Triodos Groenfonds omdat wij een toegevoegde waarde kunnen hebben voor hen. Per ultimo 2018 investeert het fonds in 316 projecten. Binnen de portfolio van het fonds is het segment 'duurzame energie' het hardst gegroeid. Het fonds heeft in 2018 samen met Triodos Bank de grootste batterij in Nederland gefinancierd op windpark Harten. Het fonds heeft ook kleinere projecten gefinancierd in de sector 'duurzame landbouw', bijvoorbeeld een producent van biologische groente dat consumenten stimuleert om gezonder te eten.

Het fonds heeft 71% van het fondsvermogen in windparken geïnvesteerd. Ook zonneparken zijn sterk aan het toenemen, deze sector is sterk geprofessionaliseerd de afgelopen jaren. Daarnaast zijn de zonneprojecten groenverklaarbaar. Ook is het rendement op zonneprojecten goed. Triodos Groenfonds selecteert haar projecten zorgvuldig en werkt samen met partijen die in gesprek gaan met de verschillende stakeholders in een project. Mevrouw Toledo laat een filmpje zien over een zonnepark in Uden.

Het fonds heeft een impactreport over 2018 gepubliceerd welke te vinden is op de website www.triodos-im.com. Het fonds heeft meer dan 1600 MW toegevoegd aan capaciteit, hiermee kan ongeveer 20% van de Nederlandse huishoudens worden voorzien van duurzame energie. Daarnaast is er voor 2 miljoen aan CO2 uitstoot verminderd.

Mevrouw Toledo licht de investeringen van Triodos Groenfonds buiten Nederland toe. Het eerste project dat zij toelicht is een financiering in Mongolië van het tweede grootste zonnepark in Mongolië. Daarnaast heeft het fonds haar eerste investering gedaan in een impactfonds, Frontier. Het fonds heeft hiermee een partner in Oost-Afrika gevonden die investeert in duurzame energie projecten. Er is in 18 nieuwe projecten geïnvesteerd in onder andere Kenia, Tanzania, Oeganda en Rwanda. Mevrouw Toledo is met een collega naar Rwanda geweest om een aantal projecten te bezoeken en vertelt over deze ervaring.

Mevrouw Toledo licht het financiële resultaat toe. Ze licht toe dat er sinds dit jaar een naast de intrinsieke waarde ook een accounting waarde en de Z-spread is geïntroduceerd in de jaarrekening. Dit is conform de Nederlandse jaarverslagleggingseisen en heeft geen invloed op de intrinsieke waarde van het fonds en de belegger in het fonds. Het groenpercentage is 77%. Het resultaat is positief, 2,5%. Mevrouw Toledo licht het rendement van Triodos Groenfonds toe. Mevrouw Toledo geeft aan dat het fonds goed heeft gepresteerd, en beter heeft gepresteerd dan zijn benchmark.

Mevrouw Toledo kijkt vooruit naar 2019. De lage rente blijft een uitdaging. Het fonds blijft actief in de energietransitie. In de duurzame energie portfolio zullen zonneprojecten toenemen en ook warmtetransitie zal een belangrijke rol spelen in 2019. Alle gemeentes hebben als doel om in 2021 los te koppelen van gas. Het fonds is blijvend met de koplopers in gesprek en ziet een rol voor zichzelf om hier waarde toe te voegen. In de ontwikkelingslanden is ook veel te bereiken. Het fonds verwacht 3 tot 5 projecten te kunnen financieren in ontwikkelingslanden. Ook circulaire economie wordt een belangrijk thema voor het fonds.

Mevrouw Breedijk uit Amersfoort: Wanneer is Triodos Groenfonds opgericht?

De heer Minnaar: In 1990 is door Triodos het Biogronnd beleggingsfonds opgericht, de voorloper van Triodos Groenfonds. In 1998 is het Biogronnd beleggingsfonds samengevoegd met de andere groene fondsen van Triodos. Dit werd het Triodos Groenfonds.

De heer Verhaar, Leiden: Het is al enige tijd geleden dat het mogelijk is om bij Triodos deposito's te doen. Nu is het enkel mogelijk om aandelen te kopen. Kunt u ook investeringsmogelijkheden beschikbaar maken als groendeposito?

De heer Minnaar: Op dit moment hebben wij enkel Triodos Groenfonds waar u aandelen van kunt kopen, maar we nemen uw vraag mee.

De heer Tamis: Ik had een vraag over de kosten van Triodos Groenfonds. Op de website staat dat de kosten 1,41% zijn, in het jaarverslag staat 0,92%, en er is een wijziging in de beheervergoeding van 0,86% naar 0,85%. Verder staat op pagina 47 in het jaarverslag dat de te betalen beheervergoeding bijna verdubbeld is ten opzichte van 2017. Kunt u dit verder toelichten?

De heer Minnaar: Er zijn twee niveau's van kosten: 1) de beheervergoeding van 0,85% die het fonds betaald aan Triodos Investment Management en 2) een aantal kosten die rechtstreeks door het fonds betaald worden, zoals accountantskosten. De beheervergoeding en deze andere kosten zijn samen de lopende kosten van 0,92%. Daarnaast, als u via een bank of distributeur belegd brengt deze vaak ook nog kosten in rekening voor de belegger. Dit zijn dus geen kosten van het fonds, maar kosten van de distributeur. Om terug te komen op uw laatste vraag: op pagina 47 staat een uitsplitsing van de kortlopende schulden. U doelt op 'te betalen beheervergoeding'. Dit heeft niets te maken met de totale beheervergoeding die betaald wordt, maar dit is op 31-12-2018 de schuld die Triodos Groenfonds nog heeft aan Triodos Investment Management. Dit komt doordat de beheervergoeding periodiek wordt betaald, maar elke dag loopt de beheervergoeding iets op. Dit is puur administratief.

De heer Freudenreich, Alkmaar: Ik heb een vraag over de sheet waar de resultaten te zien waren. Het bedrijfsresultaat is EUR 5,1 miljoen en totaal resultaat EUR 2,5 miljoen. Ik las in het jaarverslag dat het bestuur voorstelt om het bedrijfsresultaat voor uitkering beschikbaar te stellen, wordt er dan niet iets uitgekeerd wat we eigenlijk niet hebben?

De heer Erdem: Het fonds keert enkel het fiscaal resultaat uit, dat is het fonds ook verplicht om uit te keren in verband met de fiscale status. De ongerealiseerde

waardeveranderingen worden niet uitgekeerd. Er wordt alleen datgene uitgekeerd wat daadwerkelijk gerealiseerd is.

De heer Purwanto uit Gouda: Het bedrijfsresultaat is positief, maar het uiteindelijke resultaat is een stuk lager, dit is lastig te volgen.

De heer Minnaar: U als aandeelhouder koopt en verkoopt aandelen tegen intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt dagelijks bepaald. Daar zijn geen veranderingen in geweest ten opzichte van eerdere jaren. Echter, op basis van de Nederlandse accounting regels hebben we voor het eerst ook een accounting waarde vastgesteld in 2018. Dat heeft te maken met accounting regels, maar heeft geen invloed op de intrinsieke waarde voor de belegger.

De heer Raadmuller uit Baambrugge: Het draagvlak onder de burgers voor duurzame energie staat er niet goed voor, omdat er een top-down benadering is waardoor burgers het gevoel hebben dat dit aan hen wordt opgelegd. Ik ben daarom voorstander van burgerinitiatief. Hoe gaat u om met burgerinitiatief, en bent u hier bewust naar op zoek?

Mevrouw Toledo: Triodos Groenfonds zoekt inderdaad betrokkenheid met de coöperatieven. In projecten nemen we de belangen van de burger ook zeker mee.

De heer Minnaar: We streven ernaar dat de projecten die wij financieren geworteld zijn in de maatschappij. Wij financieren ook veel meer dan gemiddeld dat soort initiatieven. Er komen heel veel aanvragen van dat soort dingen op ons af. Wij zien onze rol wel als financier van initiatieven, we kunnen dit niet voor die groepen burgers zelf gaan organiseren. We geven bij de aanvraag van dit soort initiatieven wel aan waar we naar op zoek zijn, zodat die initiatieven financierbaar worden en financierbaar zijn.

Mevrouw Forma uit Utrecht: 77% van Triodos Groenfonds is Groen, wat is dan de overige 23%? Mevrouw Toledo: 77% van de projecten hebben een groenverklaring van de RVO, 23% is niet groen verklaard door de RVO. Dit zijn wel projecten die eenzelfde impact hebben als projecten met een groenverklaring. In veel gevallen komt dit doordat de leningen langer lopen dan 10 jaar, en de groenverklaring maar voor maximaal 10 jaar wordt afgegeven.

De heer Schaafsma uit Heerden: Wat stelt deze foto voor?

Mevrouw Toledo: U ziet een zonnepark dat ze aan het bouwen zijn in Gelderland, Lingsolar.

De voorzitter dankt mevrouw Toledo voor haar uiteenzetting. Vervolgens geeft zij de aandeelhouders gelegenheid tot het stellen van vragen. Zij verzoekt de vraagstellers duidelijk hun naam te noemen.

3. Vaststelling van de jaarrekening 2018 en winstbestemming

De jaarrekening (pagina 25 t/m 59) wordt door de voorzitter doorgenomen, waarbij de aanwezigen de gelegenheid wordt geboden vragen of opmerkingen te maken.

Onbekende heer: Ik heb een vraag op bladzijde 51, 2^e alinea 'beleggingen gecommiteerd'. Wat betekent 'als aan alle voorwaarden wordt voldaan, vindt de

uitkering plaats'? Is dit inmiddels gebeurd?

Mevrouw Toledo: Dit zijn projecten waar we ultimo 2018 wel een commitment hadden, maar die ultimo 2018 nog niet uitgekeerd waren. Vaak worden projecten in delen uitgekeerd.

De voorzitter opent de stemming.

De voorzitter constateert dat de algemene vergadering van aandeelhouders de jaarrekening 2018 heeft vastgesteld.

De voorzitter licht vervolgens de voorgestelde winstbestemming toe en stelt een dividend per aandeel van EUR 0,31 voor. Hierna biedt de voorzitter de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

De voorzitter opent de stemming.

De voorzitter constateert dat de algemene vergadering van aandeelhouders de jaarrekening over 2018 heeft vastgesteld en de vastgestelde winstverdeling van EUR 0,31 per aandeel heeft goedgekeurd.

4. Verlening van decharge aan het bestuur voor de vervulling van zijn taken over het boekjaar 2018

De voorzitter biedt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De voorzitter opent de stemming.

De voorzitter constateert vervolgens dat de algemene vergadering van aandeelhouders décharge heeft verleend aan de directie voor de vervulling van haar taken over het boekjaar 2018.

5. Verlening van decharge aan de Raad van Commissarissen voor de vervulling van zijn taken over het boekjaar 2018

De voorzitter biedt de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De voorzitter opent de stemming.

De voorzitter constateert vervolgens dat de algemene vergadering van aandeelhouders décharge heeft verleend aan de Raad van Commissarissen voor de vervulling van zijn taken over het boekjaar 2018.

6. Benoemingen leden van de Raad van Commissarissen

De voorzitter geeft het woord aan de heer van der Velden voor dit agendapunt in verband met haar herbenoeming.

a. Benoeming van mevrouw Elfrieke van Galen

Mevrouw van Galen licht haar keuze en motivering zich benoembaar te stellen toe.

De voorzitter geeft vervolgens de gelegenheid tot het stellen van vragen.

Onbekende heer: Er komt een commissaris bij, is er ook iemand afgetreden? Waarom is het nodig om de Raad van Commissarissen uit te breiden?

De heer Minnaar: De Raad van Commissarissen heeft oorspronkelijk vijf leden. Vorig jaar zijn er drie leden afgetreden en twee benoemd. We hebben toen op de vergadering van aandeelhouders aangegeven dat er dus nog een vacature openstond voor een vijfde lid welke in 2019 ingevuld zou worden.

De heer Schröder uit Utrecht: Zijn er grenzen aan het aantal toezichthoudende functies?

Mevrouw van Galen: Er zijn inderdaad grenzen aan in termen van punten. Onder het Nederlands recht mag je maximaal vijf punten hebben voor toezichthoudende functies. Dit wordt onder andere bepaald door bijvoorbeeld de grootte van een onderneming. Ik hou me aan deze puntentelling.

Onbekende heer: Hoe verhoudt uw bedrijf zich tot lid van de Raad van Commissarissen? Is er geen belangenverstrengeling?

Mevrouw van Galen: Nee, ik heb een klein bedrijf met 15 adviseurs, er is geen sprake van belangenverstrengeling. Mocht er in de toekomst wel sprake zijn van belangenverstrengeling, dan zal dit tijdig worden aangegeven en zal ik niet in de besluitvorming meedoen.

Onbekende mevrouw: Bent u gevraagd of heeft u zichzelf aangemeld?

De heer Minnaar: Ik zal dit proces kort toelichten. Bij een vacature wordt samen met de huidige Raad van Commissarissen een profiel opgesteld waarbij zowel wordt gekeken naar de eisen van de AFM als naar de eisen van Triodos zelf voor een nieuw lid. Wij hebben een bureau ingeschakeld die bij de zoektocht naar een nieuw lid heeft geholpen, en zo zijn we bij Elfrieke van Galen uitgekomen en hebben we haar gevraagd.

De heer van der Velden geeft het woord aan mevrouw Bergsteijn die de stemprocedure toelicht en begeleidt.

De heer van der Velden constateert dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders mevrouw van Galen heeft benoemd als lid van de Raad van Commissarissen.

b. Herbenoeming van mevrouw Jacqueline Rijdsdijk

Mevrouw Rijdsdijk licht haar keuze en motivering zich benoembaar te stellen toe. Ze geeft aan dat ze – indien ze herbenoemd wordt - eerder aftreedt dan de gebruikelijke periode van vier jaar in verband met de personele unie.

De voorzitter geeft vervolgens de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Purwanto uit Gouda: Ik vind het fascinerend dat u zo 'n hart heeft voor Triodos Groenfonds. Hoe verhoudt dit zich tot uw functie bij Airbus?

Mevrouw Rijdsdijk: Ik heb commissariaten in hele verschillende organisaties. Bij Airbus ben ik lid van de Raad van Advies, dit stopt deze maand. Bij elke organisatie heb je een andere rol, maar duurzaamheid is bij alles belangrijk voor mij.

De heer van der Velden geeft het woord aan mevrouw Bergsteijn die de stemprocedure toelicht en begeleidt.

De heer van der Velden constateert dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de mevrouw Rijdsdijk heeft herbenoemd als lid van de Raad van Commissarissen.

7. Rondvraag

De heer van der Velden geeft het woord weer aan mevrouw Rijdsdijk.

De heer Freudenberg uit Alkmaar: Welke rol speelt Triodos Groenfonds in het besluit van de regering dat Nederland van het gas af moet en waar veel particulieren geld nodig hebben om hun woning te verduurzamen? Kunnen particulieren ook een lening krijgen bij Triodos Groenfonds?

Mevrouw Toledo: Wij zijn geïnteresseerd om met onze Triodos-visie en kennis waarde toe te voegen. We zijn al met koplopers van de gemeentes in gesprek wat er moet gebeuren om dit te realiseren. Op dit moment verstrekken wij nog geen individuele leningen aan particulieren, maar ik neem het mee.

Mevrouw Passenier uit Utrecht: Kunt u bevorderen dat in parken veel meer verlichting komt met bewegingsmelders, nu is alles zo licht dat alle nachtdieren verdwijnen.

De voorzitter: Dit is een goede suggestie, we nemen het mee.

Mevrouw van der Glas uit Schijndel: Triodos is een Nederlandse Bank, maar beperkt zich niet tot nationale projecten. Ons land is erg dicht bevolkt, wordt er daarom ook gekeken naar de bouw van zonneparken en windparken in bijvoorbeeld de Sahara of andere verlaten gebieden?

Mevrouw Toledo: Hier wordt zeker naar gekeken. Het fonds kan voor 20% investeren in ontwikkelingslanden en is altijd op zoek naar impactvolle projecten met een goed risicorendementsprofiel.

Onbekende heer: de voorzitter zei dat ze ook in een commissariaat zat waarbij de bietenteelt aan de orde is. Hoe beoordeelt u nu de kwaliteit van de bieten?

De voorzitter: De boeren mogen geen gepileerd zaad meer gebruiken, wat betekent dat de boeren veel meer moeten spuiten. De bieten zijn kleiner en de oogst wordt minder, maar ik vind het wel een goede ontwikkeling.

De heer Tamis uit Alkmaar: Ik wil graag iets meegeven aan het bestuur. Er wordt veel geïnvesteerd in zonne-energie op land, terwijl land ook voor andere doeleinden gebruikt

kan worden zoals voedsel. De energietransitie bestaat niet alleen uit elektriciteitsgebruik, je kunt ook bijvoorbeeld gebouwen isoleren.

De voorzitter: Bedankt hiervoor, we nemen het mee.

8. Sluiting

Onder dankzegging voor de aanwezigheid sluit de voorzitter de vergadering. Zij wijst op het presentje dat bij de uitgang meegenomen kan worden.

Mevrouw J.P. Rijdsijk
Voorzitter

Mevrouw K. Wijnen
Notulist